

Radvánszky Antal
hortusb@gmail.com

BESZÁMOLÓ AZ EURÓPAI BOTANIKUS KERTI KONZORCIUM TEVÉKENYSÉGÉRŐL

(European Botanic Garden Consortium – EBGC)

2010 december

Időpont: december 3-5.

Helyszín: Palermó, Olaszország

Házigazda: Palermói Botanikus Kert (www.ortobotanico.palermo.it)

Házigazda: *Costantino Bonomi*, az olaszországi botanikus kertek képviselője (Természettudományi Múzeum, Trento)

A találkozó helyszíne a botanikus kert herbárium volt. A kert története a Palermói Egyetem alapításáig, 1779-ig nyúlik vissza. Koros fikuszok és 'palackfák' (*Chorisia insignis*) nyújtanak egyedi látványt a kertben. A komoly pálma- és cikászgyűjtemény mellett, szubtrópusi haszon- és vízinövények, valamint szukkulensek gyűjteménye tekinthető meg. Bővebb információ a kertről: www.ortobotanico.palermo.it

Konzorciumi találkozó

A találkozón érintett témakörök:

1. Botanikus kertek és a BGCI PlantSearch program (GSPC Target 8) –BGCI riportja

Jelenleg mintegy 575.000 adat szerepel a PlantSearch adatbázisban, amelyet a GSPC 8. célkitűzésében meghatározottak teljesítésére indított el a BGCI főként az európai botanikus kertek együttműködésével. Az adatbázis feltöltése folyamatos. **A PlantSearch feltöltése, mind a botanikus kertek munkatársai, mind a szakmai szervezetek számára segítséget nyújt.** Ahogyan az előző találkozó alkalmával említésre került, a PlantSearch 2010 októberében, a Részes Felek Konferenciáján (Conference of Parties – COP10) egy fontos érvelés lehetőség volt a botanikus kertek jelentőségét illetően. A BGCI hamarosan felkeresi a GSPC nemzeti kapcsolattartóit az adatbázis feltöltésében való aktív részvétel segítése érdekében.

Az adatbázisról bővebb információ: http://www.bgci.org/plant_search.php. Továbbá magyar nyelven a 2009-es beszámolóban, ill. BGCI tagok számára a 'BG Journal' 2010 januári számában. Továbbra is csak 3 hazai kert szerepel az adatbázisban: Soroksári Botanikus kert (1), ELTE Fűvészkert (3578), Soproni Botanikus kert (4).

Az adatmegosztással, adatfeltöltéssel kapcsolatos kérdésekben várom a megkeresést.

Az adatbázisba feltöltés közös érdekünk és közös hozzájárulásunk a GSPC céljainak elérése érdekében.

Továbbá a 8. célkitűzéshez kapcsolódóan:

- a BGCI-nek új kiadványa készült 'Saving plants, saving the planet: Botanic gardens and the implementation of GSPC Target 8' címmel.
- elkészült az új Finnország új vöröslistája, amely finn és angol nyelven hozzáférhető: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=370258&lan=en&clan=en>

2. A Nemzetközi Magcsere Hálózat (International Plant Exchange Network – IPEN) (IPEN-ről bővebben: www.mabotkertek.hu/egyzmenyek.html)

Az ABS (Access and Benefit Sharing – genetikai előnyökhöz való hozzáférés és azok megosztása) a nagoya-i konferencia után új irányt kapott. A szabályozása, melynek az alapköveit tették le Nagoyában, 2012-től lép életbe. Ezért az IPEN, ill. annak megfelelő szabályozásnak egyre nagyobb létjogosultsága van.

Az aktuális taglista és részletes információ megtalálható: <http://www.bgci.org/resources/ipen/>.

A várható legfontosabb változások:

- új protokoll készül és lép érvénybe várhatóan 2012-től
- országos szinten kell kialakítani a genetikai anyagokhoz való hozzáférés szabályozását és ellenőrzését
- a protokoll nem visszaható (korábbi beszerzéseket nem ír felül), de az előnyök megosztása visszamenőleges beszerzéseket is érinthet
- új útmutatás várható a genetiakai anyagokhoz tartozó 'hagyományos' tudás és ismeretek kezelésére
- nem kereskedelmi célú felhasználásra egyszerűsített kezelés
- nemzeti szinten létrehozott hatóságok adják ki az engedélyeket és ellenőrzik azok meglétét
- nemzetközi szinten felhasználható engedélyek kerülnek bevezetésre és alkalmazásra

Németországban már jelenleg is alkalmazásban van egy szabályozási rendszer. A támogatások igénylésénél a növénybeszerzéseknek megfelelő dokumentációval (Material Transfer Agreement – MTA, Prior Informed Consent – PIC) kell rendelkezniük.

3. Változások az invazív növényfajok programban

Az új GSPC e tekintetben is változást hozott, amely jobb együttműködést kíván mind a botanikus kertek, mind más releváns szervezetek között. A Konzorcium javasolja, hogy az Index Seminumokban kerüljön megjelölésre (ill. azokból törlésre) az ismerten invazív taxon. Számos kezdeményezés segíti az invazív fajok meghatározását és megismertetését Európa szerte. Görögországban új taxonok importja csak hatóságilag jóváhagyott (nem invazív) fajok esetében lehetséges. Egy Francia NGO listát készített kertészetek és kertészeti árudák számára a 'nem ajánlott' fajokról. A botanikus kerti tapasztalatok alapján hazánkban is ajánlott lenne ilyen lista összeállítása és terjesztése.

A konzorcium által készített táblázat, és az EUROGARD V. konferenciára készült poszter, valamint a konzorcium által készített táblázat (továbbra is!) hozzáférhető az interneten: <http://www.plantnetwork.org/aliens/index.html>.

4. Európai magcserelista

Új maglisták esetében az évszám aktualizálása szükséges a honlapon.

További információ: www.botanicgardens.i/ebg/index.html, ill. állok rendelkezésre, ha valakinek kérdése van.

5. Planta Europa

A következő konferencia időpontja pontosításra került: 2011. május 23-27., Krakó.

Címe: Action for Wild Plants

További információ: <http://plantaeuropa.meetings.pl/>

A szervezetről és működéséről magyar nyelven is hozzáférhető információ:
www.plantaeuropa.org/pe-about-Hungarian.htm.

6. Aktualitások a GSPC témakörében

A nagoya-i konferencia már több alkalommal említésre került. Magyar nyelven beszámoló található: http://biodiv.kvvm.hu/convention/cbd_global/reszes-felek-10.-konferenciaja-cop10/biodiv-cop10-nagoja-beszamolo.pdf

7. Szakmai találkozók / konferenciák

International Botanical Conference, (IBC) 2011. július 23-30. Melbourn, Ausztrália
EUROGARD VI. 2012. május 28. - június 3., Chios szigete, Görögország

8. Szakmai oktatás, képzés

Több képviselő is jelezte a szakmai képzés és a 'szakember- ellátottság' problémáit, hiányosságait. A GSPC 15. célkitűzése külön kitér erre a feladatra, amelyben a kerteknek is komoly szerepet kell vállalniuk. A MABOSZ számára is egy fontos feladat a szakmai képzésben és továbbképzésekben való közreműködés.

9. Következő konzorciumi találkozó

Május 20-22, Lengyelország